

TEYİT MEKTUBU

Das Kaufmännische Bestätigungsschreiben*

Prof. Dr. Tobias LETTL, LL.M. (EUR), Potsdam**

Çeviren: Yrd. Doç. Dr. Hayrettin ÇAĞLAR***

ÖZET

Sözleşmelerin teyit mektubu ile oluşturulması ve değiştirilmesine ilişkin temel esaslar, hukuki işlem öğretisinin önemli bir kısmını oluşturması sebebiyle incelenmesi gereken önemli bir konudur. Yeni tarihli bir Alman Federal Mahkemesi kararına konu olay da bunu kanıtlamaktadır. Bu nedenle aşağıdaki çalışma teyit mektubunun fonksiyonu, hukuki dayanağı, dogmatik tasnifi ve şartlarını örneklerle ortaya koymakta ve nihayet bir örnek olay –Federal Mahkeme kararına konu olay- ve bunun çözümüne ilişkin açıklamalar ile bunu uygulama imkanı sunmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER

Teyit mektubu, teyit mektubunun fonksiyonu, teyit mektubunun hukuki niteliği, teyit mektubunun dogmatik tasnifi, teyit mektubunun şartları

ZUSAMMENFASSUNG

Die Grundsätze über das Zustandekommen und die Änderung von Verträgen durch kaufmännisches Bestätigungsschreiben als ein wichtiger Teil der Rechtsge-
schäftslehre sind sehr prüfungsrelevant. Ein jüngst vom BGH entschiedener Fall be-
legt dies. Der folgende Beitrag stellt deshalb Funktion, Rechtsgrundlage, dogmatische
Einordnung und Voraussetzungen dieses Rechtsinstituts anhand von Beispielen dar

* Bu makale orijinali Almanca olarak JuS (Juristische Schulung 2008 Heft 10 s. 849-854) dergisinde yayınlanmıştır. Makalenin Türkçe'ye çevrilerek yayınlanmasına rıza göstermiş olan makale yazarı Prof. Dr. Tobias LETTL ve JuS Dergisi Yazı İşleri Yetkilisi Dr. Georg NEUREITHER'e teşekkürü bir borç bilirim (Hiermit möchte ich Herrn Prof. Dr. LETTL und Herrn Dr. Georg NEUREITHER für die Erlaubnis zur Übersetzung und Veröffentlichung danken).

** Potsdam Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk, Ticaret Hukuku ve Ekonomi Hukuku kürsüsü öğretim üyesi.

***Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku ABD öğretim üyesi.

Yrd. Doç. Dr. Hayrettin ÇAĞLAR

und gibt abschließend mit einem - auf der Grundlage des jüngst vom BGH entschiedenen Sachverhalts beruhenden - Fall sowie dessen Lösung Gelegenheit, das Erlernete einzuüben.

SCHLÜSSELWÖRTER

Kaufmännisches Bestätigungsschreiben, Funktion des Bestätigungsschreibens, Rechtsgrundlage des Bestätigungsschreibens, Dogmatische Einordnung des Bestätigungsschreibens, Voraussetzungen des Bestätigungsschreibens

A. Teyit Mektubunun Fonksiyonu ve Çeşitli İhtimaller

Bir anlaşma çok sayıda -özellikle sözlü- görüşme neticesinde veya çok uzun yazılı görüşme trafiği neticesinde ortaya çıkmışsa, eksik veya ilk bakışta anlaşılabilen belgeler sebebiyle bir anlaşmanın oluşup oluşmadığı veya hangi içerikte olduğu konusunda uyuşmazlıklar çıkabilmektedir. Bu tehlikeyi bertaraf edebilmek için, işletmeler arasında anlaşmanın meydana geldiğini ve/veya içeriğini teyit etmek için yazılı bir belge gönderilmesi mutlak hale gelmiştir¹. İşte, teyit mektubu adı verilen bu belge ticaret hayatında hukuki güveni sağlamalıdır. Teyit mektubunu alan kişinin derhal (§121 I 1 BGB= Alman Medeni Kanunu) itiraz etmemesi halinde bu mektubun içeriğine uygun bir anlaşmanın ortaya çıktığını kabul etmiş sayılacağı hususundaki aksi iddia edilemez karine gereğince teyit mektubunun içeriği, her iki taraf açısından da bağlayıcıdır². Bu yüzden teyit mektubunu alan kişinin onayı hususunda gönderenin haklı güveni korunmaktadır. Bu durum hukuki dayanağını, ticaret hayatının bir anlaşmanın hızlı bir şekilde ortaya çıkmasını ve içeriğinin hızlı bir şekilde netlik kazanmasını işlem güvenliği açısından zorunlu gören özelliğinde bulmaktadır.

Bu çerçevede aşağıdaki ihtimaller birbirinden ayrı olarak ele alınmalıdır³:

- (1) Taraflar anlaşma görüşmelerini gerçekleştirmişler, hiç görüş birliğine varamamışlar veya çok az hususta görüş birliğine varmışlardır (akdin unsurlarında eksiklik veya gizli uyuşmazlık). Bu durumda teyit mektubuna karşı sessiz kalınması suretiyle anlaşma ilk kez ortaya çıkacaktır.
- (2) Geçerli bir temsil yetkisi olmadığı için anlaşma meydana gelememiş olabilir. Teyit mektubuna karşı sessiz kalınması halinde anlaşma ancak temsil yetkisinden doğan eksikliğin giderilmesinden sonra ortaya çıkar. Hatta teyit mektubunu tebellüğ edenin anlaşma görüşmelerinde yetkisiz temsilci tarafından temsil edilmiş olması halinde bile teyit mektubuna karşı sessiz kalması anlaşmanın kurulmuş sayılması için yeterli olacaktır⁴. Özellikle yetkisiz temsilci tarafından yapılan

¹ Karş. *Palandt/Heinrichs*, BGB, 67. Aufl. (2008), § 147 Rdnrn. 8 ff.

² *BGH*, NJW 1994, 1288.

³ Karş. *Roth*, in: *Koller/Roth/Morck*, HGB, 4. Aufl. (2007), § 346 Rdnr. 33; *Canaris*, HandelsR, 24. Aufl. (2006), § 23 Rdnrn. 12ff.; *Köhler*, BGB Allg. Teil, 31. Aufl. (2007), § 8 Rdnr. 31; *Lettl*, HandelsR, 2006, § 10 Rdnrn. 42-44.

⁴ *BGH*, NJW 2007, 987 (Rdnr. 21) = JuS 2007, 779 (*Karsten Schmidt*).

anlaşmanın, sözde temsil edilenin zımni temsil veya görünüşte temsil hususundaki temel esaslar çerçevesinde anlaşmayı kabule zorunlu olmadığı hallerde dahi sözde temsil edilenin teyit mektubuna karşı sessiz kalması suretiyle üçüncü kişi ile arasında bir anlaşmanın ortaya çıkması mümkün olabilecektir⁵.

- (3) Taraflar bir anlaşma yapmışlardır. Teyit mektubu ise bu anlaşma ile farklılık arz etmektedir. Tebellüğ edenin sessiz kalması anlaşmada değişikliğe yol açmaktadır.

B. Hukuki Dayanak

Yargı kararları⁶ ve öğretinin bir kısmı⁷ teyit mektubuna karşı sessiz kalınması ile ilgili temel esasları tacirler arasında geçerli ticari örf ve adet kurallarına (§346 HGB=Alman ticaret Kanunu) dayandırmaktadırlar. Diğerleri ise §§75h, 91a, 362 HGB hükümlerinde yer alan hukuki düşüncüyü genelleştirmektedirler⁸. Her halükârda teyit mektubuna karşı sessiz kalma hususundaki temel esaslar örf ve adet hukuku tarafından tanınmaktadır.

C. Dogmatik Tasnif

Öğretide bir kısım yazarlar teyit mektubu karşısında sessiz kalma hususundaki temel esasların, sessiz kalmaya ilişkin düzenlemelerle uyumlu olduğunu (sessiz kalma suretiyle irade beyanı olarak) kabul etmektedirler⁹. Buna karşı olanlar ise tebellüğ edenin hiç haberi olmasa bile bu esasların uygulama alanı bulacağını söylemektedirler. Ancak doktrindeki hakim görüşe göre açıklama bilinci irade açıklamasının zorunlu parçası değildir. Sessiz kalmanın etkisini, tebellüğ edenin yükümlülüğünü yerine getirmemesine (zamanında itiraz etme yükümlülüğü) bağlayan gerekçenin karşısında ise yükümlülüklerin ihlalinin genel olarak sadece tazminat talebine neden olması yer almaktadır. Bu sebeplerle teyit mektubuna karşı sessiz kalma ile ilgili esasları §362/I HGB gibi uygulamanın yarattığı, görünüşe bağlı bir sorumluluk türü olarak kabul etmek doğru olacaktır¹⁰. Hatta tebellüğ eden teyit mektubunun içeriği ile hemfikir olmasa bile, sessiz kalmak suretiyle şeklen bunu onaylamış olmaktadır¹¹.

⁵ *BGH*, NJW 2007, 987 (Rdnr. 25) = *JuS* 2007, 779 (*Karsten Schmidt*).

⁶ *BGHZ* 40, 42 (46) = *NJW* 1963, 1922; *BGH*, NJW 1975, 1358 (1359).

⁷ Bu yönde örn. *Baumbach/Hopt*, HGB, 33. Aufl. (2008), § 346 Rdnr. 17.

⁸ *Canaris* (o. Fußn. 3), § 23 Rdnr. 10.

⁹ *Kramer*, in: *MünchKomm-BGB*, 4. Aufl. (2002), § 151 Rdnr. 21; *Roth*, in: *Koller/Roth/Morck* (yukarıda dipnot 3), § 346 Rdnr. 23.

¹⁰ *BGH*, NJW 1964, 1223 (1224); *Canaris* (o. Fußn. 3), § 23 Rdnr. 9.

¹¹ *Köhler* (o. Fußn. 3), § 8 Rdnr. 31.

D. Sınırları

I. Sipariş Teyidi

1. Sipariş Teyidi Kavramı

Tacirler arasında kullanılan teyit mektubunu “sipariş teyidi” müessesesinden ayırt etmek gerekir. Sipariş teyidi müessesesi bir anlaşmanın ortaya çıkmış olduğunu ve/veya içeriğini teyit etmek için değil, anlaşmanın ilk kez ortaya çıkmasını (oluşmasını) sağlamak için gereklidir. Bu tür bir açıklama §145 BGB anlamında bir icabın (yazılı olarak) kabulünü ifade eder. Bu anlamda bir irade beyanı söz konusu ise, §§146vd. BGB hükümleri anlamında kabul olarak ortaya konan “siparişin teyidi” beyanı, §145 BGB anlamında kendisine yöneltilen icap ile farklılık içermekteyse, §150 II BGB hükmü gereğince karşı tarafın icabını reddeden ancak bununla ilişkili yeni bir icap olarak kabul edilmelidir. Öncekini esaslı düzeyde değiştiren böyle yeni bir icap karşısında sessiz kalmak zımni kabul olarak nitelendirilemeyeceği gibi, bu halde onay faraziyesi de söz konusu olmaz¹². Buna karşılık zımni kabul, anlaşmadan doğan yükümlülüğün yerine getirilmesinin ihtirazî kayıtsız kabulü halinde söz konusu olabilir¹³.

2. Belirleyici Ölçüt

Tacirler arasındaki teyit mektubu ile gerçek anlamda sipariş teyidi ise ancak somut olayın yorumlanması sayesinde ortaya çıkarılabilir. Genel bir nitelendirme mümkün değildir. Belirleyici olan, bu yazının içeriğinden sözleşmenin ilk kez ortaya mı çıktığı (sipariş teyidi beyanı) yoksa önceden sonuçlanmış bir sözleşmeye mi atıf yaptığı (teyit mektubu) hususudur.

II. Zımni Kabul

Eğer §145 BGB anlamında bir icabı alanın sessiz kalmasının temelinde zımni kabul yatıyorsa, teyit mektubuna karşı sessiz kalma ile ilgili temel esaslara gitmeye gerek kalmayacaktır. Ancak bunun için özel koşullar bulunmalıdır.

Örnek: §145 BGB anlamında bir icaba karşı sessiz kalınması, bu sessiz kalma zaman itibarıyla icap ile sıkı bir ilişki içerisinde ise ve önemli nok-

¹² BGHZ 61, 282 (285) = NJW 1973, 2106; BGH, WM 1977, 451 (452).

¹³ Vgl. dazu sogleich E, m. Bsp.

talarında uzlaşma sağlanmış bir icap söz konusu ise artık zımni kabul söz konusudur¹⁴.

Zımni kabul icaba karşı yükümlülüklerin ihtirazî kayıtsız olarak yerine getirilmesi halinde de mevcuttur¹⁵.

Örnek: A akaryakıt dağıtıcısı Ö' ye 100.000 litre gazyağı sipariş etmiştir. Ö ise kabul beyanında bunu ancak uzatılmış mülkiyeti muhafaza kaydı ile yapabileceğini bildirmiştir. A ise bu koşulla yerine getirilen ifayı itirazsız kabul etmiştir. Böylece Ö'nün icabını kabul etmiştir.

Diğer bir örnek: A finansal zorluklarla karşılaşır ve B bankasına müracaat ederek defaten ödemesi gereken meblağı taksitlere bölmesini talep eder. B ise Gözetim kurulunun onayını almak şartıyla talebi kabul eder. A bunun üzerine belirlenen meblağı B'ye havale eder. B bunu alarak hiçbir beyanda bulunmadan toplam borçtan düşer. Gözetim kurulu A'nın taksitlere bölme talebini reddetse bile B, A'dan kalan borcu hemen ödemesini talep edemez. Zira B, A'nın yaptığı havaleyi onun hesabına alacak kaydederek borçtan düşmüştür¹⁶. Eğer B, A'nın talebini gözetim kurulunun kararına kadar bekletmek istemiş olsaydı, bunu A'ya açıkça söylemeli ve havale edilen meblağı gözetim kurulunun borcu taksitlendirme talebini reddetmesi halinde iade etme koşuluyla kabul etmiş olmalıydı.

E. Koşulları

Teyit mektubuna karşı sessiz kalma ile ilgili esaslar, aşağıdaki koşulların varlığı halinde uygulama alanı bulur.

I–Bu esaslar şahıs itibariyle uygulanabilir olmalı,

II–Bu esaslar konu itibariyle uygulanabilir olmalı,

III–Ticari ilişki ile teyit mektubu arasında zaman itibariyle bağlantı bulunmalı,

IV–Teyit mektubunu gönderen himaye edilebilir olmalı,

V–Tebellüğ eden derhal itiraz etmemiş olmalı,

VI–Aksine bir anlaşma bulunmamalıdır.

¹⁴ *BGH*, NJW 1995, 1281 (1282); *Koller*, in: *Staub/Canaris*, HGB, 4. Aufl. (2004), § 346 Rdnr. 72.

¹⁵ *BGH*, NJW 1995, 1671 (1672).

¹⁶ Karara konu olayla karşı., *BGH*, NJW 1995, 1281 (1282).

I. Şahıs İtibariyle Uygulama Alanı

1. Gönderilen (Tebellüğ Eden)

İçtihatlara göre¹⁷ teyit mektubunun gönderilebileceği kişi §1 vd. HGB anlamında tacir olanlar veya tacir sayılanlar ile tacir gibi sorumlu olanlardır. Ancak bunu tespit etmek her zaman çok kolay olamamaktadır ve bazı belirsizliklere yol açabilmektedir. Her müteşebbis bu kapsamda değerlendirilemez. Tebellüğ eden kişinin daha ziyade §14 BGB anlamında müteşebbis olması gerekir.

Bu yüzden teyit mektubuna karşı sessiz kalınması ile ilgili esaslar ayrıca küçük işletme sahipleri ve doktor, avukat ve mimar gibi serbest meslek erbabı hakkında da uygulanır¹⁸. Yazı içeriğinin kendileri hakkında geçerli olmasını istemiyorlarsa, bunların da derhal itiraz etmelerini engelleyecek haklı bir sebep bulunmamaktadır. Bu hususun (sessiz kalmaya ilişkin esasların uygulanması) bunlar hakkında da başkaca bir şey aranmaksızın uygulanması beklenebilir ve mümkündür. Bu sebeple tam olarak müteşebbislere ait teyit mektubunun esasları söz konusudur. Ancak teyit mektubuna karşı sessiz kalma ile ilgili esaslar §13 BGB anlamında tüketici sayılanlar hakkında uygulanmayacaktır.

2. Gönderen

İçtihatlara¹⁹ ve bir kısım yazarlara²⁰ göre teyit mektubunu gönderen kişinin de §1 vd. HGB anlamında tacir olması veya ticari hayatta tacir gibi davranan bir kişi olması gerekir. Ticaret hayatının dışında yer alan kişilerle yürütülen sözleşme öncesi görüşmeler sırasında tacir, teyit mektubuna karşı sessiz kalma hususundaki ticari örf ve adetin uygulanacağını hesaba katmak zorunda değildir. Öte yandan teyit mektubunu gönderen kişi, §345 HGB anlamında ve §§75h, 91a, 362 HGB hükümlerinin yorumu neticesinde, tacir olmak veya tacir gibi ticaret hayatında yer almak zorunluluğundan bağımsız olarak, herkes olabilir²¹. Yani teyit mektubunu gönderen kişi §14 BGB anlamında müteşeb-

¹⁷ BGHZ 40, 42 (44) = NJW 1963, 1922.

¹⁸ *Baumbach/Hopt* (yukarıda dipnot 7), § 346 Rdnr. 18.

¹⁹ BGHZ 40, 42 (44) = NJW 1963, 1922; *BGH*, NJW 1975, 1358 (1359): tacir olmayan bir kişinin avukat tarafından temsil edilmesi halinde de, sessiz kalma suretiyle teyit mektubunun içeriğinin kabul edilmesi hususundaki esaslar başkaca koşullar aranmadan uygulama alanı bulamayacaktır.

²⁰ *Palandt/Heinrichs* (o. Fußn. 1), § 148 Rdnr. 10; *Karsten Schmidt*, HandelsR, 5. Aufl. (2006), § 19 III 2b.

²¹ *Baumbach/Hopt* (o. Fußn. 7), § 346 Rdnr. 19; *Canaris* (o. Fußn. 3), § 23 Rdnr. 45.

bis olmak zorunda olmadığı gibi, §13 BGB anlamında tüketici dahi olabilir. Bu sebeple teyit mektubunu gönderen ve alan kişi grupları birbiriyle örtüşmektedir.

Örnek: Bir kişi sigortacısına teyit mektubu göndermiş ise sessiz kalmak bunun onaylandığı anlamına gelir²².

II. Konu İtibariyle Uygulama Alanı

1. Ticari İlişki

Taraflar arasında veya teyit mektubunu gönderen ile teyit mektubu gönderilen kişinin yetkisiz temsilcisi arasında ticari bir ilişki meydana gelmiş olmalıdır. Bu ilişki sonuçlanmaya yakın hatta sadece sözlü olarak yürütülen sözleşme görüşmeleri veya sonuçlanan sözleşme şeklinde (sözleşme öncesi yürütülen görüşmeler olmaksızın) olabilir. Bu anlamda bir anlaşma sözlü olarak veya yazılı olarak oluşturulabilir, öyle ki yazılı anlaşmalar sırasında da bazen yazışmaların çokluğu veya içeriğinin çok açık olmaması sonucu ortaya çıkabilmektedir²³. Bu sebeple bazen sözlü olarak iletilen bir icabın yazılı olarak kabulü halinde bile teyit mektubuna karşı sessiz kalınması ile ilgili temel esaslar gündeme gelebilmektedir²⁴. Tarafların bir anlaşma için görüşmeler yaptıklarına ilişkin açıklamayı, tarafların bir sonuç elde etmek amacıyla görüşmeler yaptıkları şeklinde anlamak gerekir. Gönderen açısından edimin ifası özellikle masraf ve risk taşıdığı ve bu durum teyit mektubunun alıcısı tarafından da öngörülebilir mahiyette ise, bu halde de yine bir teyit mektubu söz konusudur. Aynı şey, bir anlaşmanın ifasında zorluklar ortaya çıktığında birlikte iş yapmaya devam edebilmek için bazı hususların açıklığa kavuşturulması durumunda da söz konudur.

2. Önceden Kararlaştırılanlara (varsayılanlara) İlişkin Yazılı Belge

Ortada en azından önceden kararlaştırıldığı varsayılan hususları büyük ölçüde içeren ve tekrar eden bir yazılı belge bulunmalıdır²⁵. Teyit mektubuna ilişkin, yazılı olmanın dışında bir şekil zorunluluğu bulunmadığı için bu mektup faksla veya E-mail yoluyla da gönderilebilir. Ancak burada gerçek anlam-

²² Farklı görüşte *BGH*, NJW 1975, 1358 (1359).

²³ *Canaris* (o. Fußn. 3), § 23 Rdnr. 21; a.A. *Koller*, in: *Staub/Canaris* (o. Fußn. 14), § 346 Rdnr. 68.

²⁴ *BGHZ* 54, 236 (240f.) = NJW 1970, 2021; *Baumbach/Hopt* (o. Fußn. 7), § 346 Rdnr. 20.

²⁵ *BGH*, NJW 1965, 965; NJW 1972, 820.

da bir icabın kabulüne ilişkin irade beyanının söz konusu olmaması gerekir²⁶. §362/I HGB düzenlemesinde olduğu gibi burada da teyit mektubunun, alıcının kendi işletmesi bünyesinde ortaya çıkan bir sebeple kendisine ulaşmaması veya ulaşmaması sonucu değiştirmeyecektir. Teyit mektubunu gönderenin karşı taraftan bunun ulaşması ile ilgili karşı bir teyit istemesi halini ise ayrıca incelemek gerekir²⁷. Teyit mektubunun ulaştığına ilişkin karşı teyit talep edilmesi, bu teyit mektubunun içeriğinin ve sonuç doğurmasının karşı tarafın teyidine endekslendiği sonucunu doğurmamalıdır. Bu yöndeki taleple gönderen daha ziyade kendi talebinin karşı tarafa ulaşıp ulaşmadığına ve sözleşmenin oluşup oluşmadığına ilişkin belge elde etmiş olacaktır.

III. Ticari İlişki ile Teyit Mektubu Arasında Zaman Açısından Doğrudan Bağlantı

Teyit mektubunu gönderen bunu ticari ilişki ile süre açısından doğrudan bağlantılı olarak (anlaşma görüşmeleri veya anlaşmanın oluşmasını müteakip) göndermiş olmalıdır. Ayrıca bu mektup alıcıya derhal ulaştırılmalıdır (§130/I HGB). Uygulanacak süre somut olayın özelliklerine göre belirlenecektir. Beş günlük süre makul karşılanırken²⁸, üç haftalık bir süre artık gönderilenin bir teyit mektubu beklemesi için uzun bir süre olacaktır.

IV. Gönderenin Himaye Edilebilirliği

Teyit mektubunu gönderen kişi sadece karşı tarafın onayı ile bir hakkın doğduğuna inanabileceği durumlarda himaye edilmektedir. Yani korunabilir olmalıdır. Teyit mektubunda, önceki görüşmelerden bilinçli olarak tamamen farklı hususlar yer almaktaysa veya alıcının önceki görüşmelerle ilişkilendiremeyeceği kadar çok uzak talepler yer almaktaysa artık gönderenin himaye edilmesi söz konusu olmayacaktır²⁹. Gönderenin ihmali olarak bilgisizliği ise teyit mektubunun geçerliliğini etkilemez³⁰. Bu sonuç §173 BGB ve §54/III HGB hükümlerinin yorumlanması ile ortaya çıkmaktadır.

²⁶ Yukarıda D başlığında anlatılanlarla karşılaştırınız.

²⁷ *BGH*, NJW-RR 2007, 325.

²⁸ *BGH*, WM 1967, 958 (960).

²⁹ BGHZ 40, 42 (44) = NJW 1963, 1922; 61, 282 (286) = NJW 1973, 2106; 93, 338 (343) = NJW 1985, 1333; 101, 357 (365) = NJW 1988, 55; *BGH*, NJW 1994, 1288; *Karsten Schmidt*, in: MünchKomm-HGB, 2. Aufl. (2005), § 346 Rdnr. 30.

³⁰ *Köhler* (o. Fußn. 3), § 8 Rdnr. 33; a.A. *Canaris* (o. Fußn. 3), § 23 Rdnr. 30.

Örnekler: Teyit mektubunu gönderen, mektupta kasıtlı olarak anlaşmada önceden kararlaştırılan hususlardan farklı hususlar, mesela ücretin iki kata çıkarılması gibi, eklemiştir. Teyit mektubunun tahmin edilemeyen veya o branşta alışık olunmadığı gönderen tarafından da bilinen bazı koşullar taşıması.

Tali noktalara ilişkin eklemeler, kendi genel işlem şartlarının belirlenmesi veya anlaşma içerisine dahil edilmesi ise baskın görüşe göre gönderenin himaye edilmesine engel oluşturmaz. Aynı şey alıcının lehine yapılan değişikliklerle ilgili olarak da söz konusudur. Genel işlem şartlarından çok da farklı olmayan bazı hususları anlaşmaya eklemek amacıyla yapılan gerçek bir sipariş teyidinde ilişkin olarak sessiz kalınması halinde bir kısım yazarlara göre anlaşma meydana gelmeyecektir. Bu durumda teyit mektubu ile çok önemli bir farklılık ortaya çıkmaktadır ki bu da maddi hukuk açısından hiç adil değildir. Bu iki durumda da benzer sonucun ortaya çıkmasını sağlamak yerinde olacaktır. Hem teyit mektubu hem de sipariş teyidi ile ilgili olarak mevcut durum ile çok büyük farklılık taşımaları halinde anlaşmanın değiştirilmesi veya ortaya çıkması mümkün olmamalıdır³¹.

Yine bir teyit mektubu gönderen kişi, eğer karşı tarafça kendisine gönderilen ve kendi teyit mektubundan farklı bir içerik taşıyan teyit mektubu almışsa veya kendi teyit mektubu bir anlaşmaya veya koşula atıf yapılmışsa ve bu karşı tarafça açıkça reddedilmişse, artık korunmayacaktır. Bu halde gönderen alıcının kendisi ile mutabık kalacağını beklememelidir.

Örnek: A anlaşma görüşmeleri sırasında B'ye yanlış anlaşılmaya sebep olmayacak kadar açık bir şekilde yabancı genel işlem şartlarını kabul etmeyeceğini ifade etmiştir. B ise gönderdiği teyit mektubunda kendi genel işlem şartlarına dayanmıştır. A buna açıkça itiraz etmemiş olsa da B'nin genel işlem şartları sözleşmenin parçası haline gelmemiştir.

Temsil yetkisinin olmadığını bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde (§54/III HGB veya §173 BGB) de teyit mektubunu gönderen kişinin korunması mümkün değildir. Yine teyit mektubunun temsil edilene değil de yetkisiz temsilciye gönderilmesi halinde de gönderen kişi korunamayacaktır³². Bu durumda gönderen, teyit mektubunun temsil edilene ulaşmayacağını ve temsil yetkisinden kaynaklanan eksikliği gideremeyeceğini hesaba katmalıdır.

³¹ *Köhler* (o. Fußn. 3), § 8 Rdnr. 33.

³² *Roth*, in: *Koller/Roth/Morck* (o. Fußn. 3), § 346 Rdnr. 29; *Canaris* (o. Fußn. 3), § 23 Rdnr. 30; a.A. *BGH*, NJW 1964, 1951; NJW 1990, 386; *Karsten Schmidt*, in: *MünchKomm-HGB* (o. Fußn. 29), § 346 Rdnr. 152.

V. Tebellüğ Edenin Derhal İtiraz Etmemesi

Teyit mektubunu alan kişinin derhal buna itiraz etmemiş olması (§121/I-1 BGB) gerekir. Buradaki itiraz bir irade açıklamasıdır. Ticaret hayatında sözleşmenin oluşmasında veya içeriğinin tespitinde ihtiyaç duyulan sürat sebebiyle teyit mektubuna itirazın da en kısa sürede yapılması gerekir. Üç gün yeterli görülebilirken bir haftadan daha uzun bir sürenin ise uzun olduğu kabul edilmelidir³³. Kısmi olarak itiraz edilmesi halinde ise itiraz edilmeyen kısım ile ilişkisi çerçevesinde değerlendirme yapılacaktır.

VI. Farklı bir Anlaşmanın Bulunmaması

Teyit mektubuna karşı sessiz kalmaya ilişkin temel esaslar, tarafların aksini kararlaştırması halinde uygulanmayacaktır.

Örnek: Teyit mektubunu alan kişi teyit mektubunda yer alan anlaşmayı, yazılı bir beyanla kabul etme hakkını saklı tutmuştur³⁴.

F. Hukuki Sonuçlar

Teyit mektubu bir ispat vasıtası oluşturur. Esasen bunun dışında özel bir hukuki sonucu da bulunmamaktadır. Yani temelde açıklayıcı bir anlamı bulunmamaktadır. Ancak teyit mektubunun içeriği önceden varılan anlaşmadan farklılık arz ettiğinde bir ihdasî anlam taşıyacaktır. Teyit mektubuna karşı sessiz kalan kişi bu sessiz kalmasının neticesini düşünmelidir. Teyit mektubuna bir itirazda bulunmadan kabul edilmiş olması neticesinde bu mektubun içeriği sözleşmenin içeriği haline dönüşecektir. Bu halde teyit mektubu sözleşmeyi kuran veya değiştiren etkiye sahiptir. Bir teyit mektubu genel işlem şartlarını sözleşmenin içeriği haline de getirebilir (özel şahıslar açısından bu durum §305/II BGB gereğince gerçekleşmez). İtiraz edilmediği için kabul edilmiş sayılan teyit mektubu doğruluk ve bütünlüğe ilişkin çürütülebilir karineyi de içerisinde barındırmaktadır. Bu güvenilebilir ve isnat edilebilir bir dayanak oluşturma amacına hizmet eder. Bu sebeple her iki taraf da teyit mektubunun etkisine dayanabilir, öyle ki seçme şansları yoktur.

G. İptal Edilebilirlik

Teyit mektubunu alan kişi §362/I HGB hükmünde olduğu gibi, sessiz kalmasının hukuki sonuçları konusunda yanıldığı veya teyit mektubundan haberi

³³ BGH, NJW 1962, 104; NJW 1962, 246; *Baumbach/Hopt* (o. Fußn. 7), § 346 Rdnr. 25.

³⁴ BGH, NJW 1970, 2104.

olmadığı gerekçelerine dayanamaz³⁵, zira işlem güvenliği açısından müteşebbis bu riskleri taşımalıdır. Aksi halde onay varsayımı anlamsız hale gelirdi. Yine §119/I BGB anlamında iptalin mümkün olmayacağı bir durum da teyit mektubunu alan kişinin bu mektupta yer alan ve önceki görüşmelerle farklı olan hususları hesapta olmayan, saikte hata yaparak fark edemediği haldir³⁶. Aksi halde anlaşma içeriğini saptama amacı eksik olurdu. Bu sebeple teyit mektubunun hata sebebiyle iptali, anlaşma görüşmelerine dayanan ve teyit mektubunun içeriğine aykırı olan bir sebeple mümkün olmayacaktır³⁷. Teyit mektubunu alan kişinin bunun içeriğinde hataya düşmesi ve itiraz etmemesi halinde ise durum farklıdır (örn. yanlış anlama veya yanlış okuma). Bu durumda sessiz kalmasının sonuçlarını §119/I BGB hükmüne dayalı olarak iptal ettirebilir, zira bir teyit mektubunu alan kişi sessiz kalmasının neticesinde, açıkça açıklama yaptığı durumdan daha kötü bir durumda olmamalıdır. Hatanın teyit mektubu alıcısının özen eksikliğine dayanması da önemli değildir³⁸. §119/II BGB ve §123 BGB hükümlerine göre iptal her zaman mümkündür.

H. Örnek Olay³⁹

I. Olay

Dolandırıcılık suçundan bir çok sabıkası bulunan Z, hapisten çıktıktan sonra, ortakları G ve karısı H olan K isimli Kollektif Şirket ile yazılı bir anlaşma yapmıştır. Bu anlaşmaya göre;

“Bu anlaşma ile K, Z’ye inşaat malzemesi ve tarım ürünleri taşıma işi yapan bir işletmeyi kurmak ve işletmek imkanını tanıyacaktır, şu şartla ki; kendi şahsi giderleri dışında kalan tüm kazancı G ve H çiftine gönderecektir. Eski borçların ödenmesinden sonra gelir ve tesisat serbest bırakılabilecektir. Bu sırada tüm gelirler K tarafından bankada açılacak hesapta toplanacaktır. G ve H çiftine tüm işlemlerden haberdar olma imkanı sağlanacaktır. Taraflar

³⁵ *Baumbach/Hopt* (o. Fußn. 7), § 346 Rdnr. 33; *Roth*, in: *Koller/Roth/Morck* (o. Fußn. 3), § 346 Rdnr. 34; *Canaris* (o. Fußn. 3), § 23 Rdnr. 34.

³⁶ *BGH*, NJW 1969, 1711 (1712); NJW 1972, 45; *Karsten Schmidt*, *HandelsR*, 5. Aufl. (2006), § 19 III 6b.

³⁷ *Koller*, in: *Staub/Canaris* (o. Fußn. 14), § 346 Rdnr. 121.

³⁸ *Koller*, in: *Staub/Canaris* (o. Fußn. 14), § 346 Rdnr. 121; *Baumbach/Hopt* (o. Fußn. 7), § 346 Rdnr. 33; *Canaris* (o. Fußn. 3), § 23 Rdnr. 38; a.A. *BGH*, NJW 1972, 45; *Karsten Schmidt*, in: *MünchKomm-HGB* (o. Fußn. 29), § 346 Rdnr. 167; *Roth*, in: *Koller/Roth/Morck* (o. Fußn. 3), § 346 Rdnr. 34.

³⁹ Ayrıca ticari mahiyette teyit mektubuna ilişkin esaslarla ilgili olaylar ve çözümleri için bkz. *Lettl* (o. Fußn. 3), § 10 Rdnr. 63 a.E., und *ders.*, *Fälle zum HandelsR*, 2007, Fall 9.

arasındaki yükümlülüğün değeri yaklaşık 75.000 Euro'dur. K tarafından serbest bırakılmasından itibaren Z her şeye sahip olabilecektir. Bu sürede üçüncü kişiler alacaklarının ödenmesi hususunda talepte bulunamazlar. Ben, Z, imza ile teyit ederim ki müşterilerden elde edeceğim kazancı G ve H çiftine aktarmak suretiyle onlara olan borcumu ödeyeceğim. K'ya karşı yöneltilecek talepler onun açıkça onayı olmadıkça geçerli olmayacaktır. Müşterilerden elde edilecek gelir K tarafından açılacak hesaba kaydedilecek ve o ölçüde Z'nin borçlarında azalmaya sebep olacaktır. Z'nin K'yı temsil yetkisi olmayacaktır. Ceza hukuku ve özel hukuk açısından ortaya çıkacak menfaatlerle ilgili sorumluluğu Z taşıyacaktır.”

Z, 28.09.2001 ve 10.10.2001 tarihlerinde A isimli Ltd. Şti.'yi arayarak K adına ilk aramada 20.000 Euro değerinde 100 ton buğday ve ikinci aramada 10.000 Euro değerinde 50 ton arpa satın almıştır. A isimli şirket bu satış sözleşmelerini 28.09.2001 ve 15.10.2001 tarihlerinde K nezdinde teyit etmiştir. “Sipariş teyidi” başlığını taşıyan ilk yazı K'nın adresine gönderilmiş ve Z tarafından onaylanmış ve 29.09.2001 tarihinde iade edilmiştir. İkinci yazı ise Z'nin adresine gönderilmiş ve K'ya ulaşmamıştır. Z tarafından ürünlerin A'dan alınmasından sonra A KDV dahil faturaları K'ya göndermiştir. K veya Z tarafından bir ödeme yapılmadığı için G'ye müracaat eden A 100 ton buğday bedeli olan 20.000 Euro'yu ödemesini talep etmiştir. G ve H'nin ise Z'nin bu alışverişlerinden hiç haberi yoktur. G'nin 29.09.2001 tarihinde A'ya telefonda bu anlaşmayı kabul etmediğine ilişkin beyanda bulunduğu iddiasını ispat için K, H'nin yeminli ifadesini sunmuştur. A bunu reddetmiştir. Mahkeme K'nın bu talebini reddetmiştir. A'nın G'den talebi haklı mıdır?

II. Plan

A'nın §128/ c. 1 HGB ve bununla bağlantılı olarak §433/II BGB, §124/I HGB hükümleri çerçevesinde G'den 20000 Euro talep etmesi

1. K'nın A'ya karşı 20000 Euro değerinde sorumluluğu

a) Satış Sözleşmesi

aa) hukuki işlemle ilgili temsil yetkisi (tam yetki, §166/II BGB)

bb) zımni temsil yetkisi

cc) görünüşte temsil yetkisi

Yrd. Doç. Dr. Hayrettin ÇAĞLAR

b) K'nın sessiz kalmasıyla A ile K arasında anlaşmanın oluşup oluşmadığı?

aa) §362/I HGB

bb) Teyit mektubuna karşı sessiz kalınması

(1) Ticari ilişki

(2) A'nın korunabilirliği

(3) Alıcının derhal itiraz etmemesi

c) Ara sonuç

2. G'nin şahsi sorumluluğu (§128 HGB)

III. Çözüm

A'nın §128/ c. 1 HGB ve bununla bağlantılı olarak §433/II BGB, §124/I HGB hükümleri çerçevesinde G'den 20.000 Euro talep etmesi

Eğer K'nın A'ya karşı bir yükümlülüğü varsa, A'nın G'den 20.000 Euro talep etme hakkı ve G'nin şahsi sorumluluğu vardır.

1. K'nın A'ya Karşı 20.000 Euro'ya Kadar Yükümlülüğü

A ile K arasında 20.000 Euro değerinde bir borç ilişkisinin bulunması için §433/II BGB hükmü uyarınca A ile K arasında geçerli bir satış sözleşmesinin bulunması şarttır.

a) Satış Sözleşmesi

§433 BGB anlamında bir satış sözleşmesi karşılıklı birbiriyle örtüşen iki irade açıklamasının, yani icap ve kabulün, bir araya gelmesiyle oluşur. Bu sözleşme ile bir şeyin para karşılığı devri söz konusu olmalıdır. Z ve A, 100 ton buğdayın 20.000 Euro karşılığında satışı konusunda anlaşmışlardır. Ancak K'nın alıcı olup olmadığı sorusunun cevaplanması gerekir. K'nın kendisinin işlem yapması mümkün olmadığından (şirket tüzel kişiliği sebebiyle) geçerli bir şekilde temsil edilmesi gerekir. Bir kolektif şirketi temsil yetkisi öncelikle şahsi olarak da sorumlu olan ortaklara aittir (§125/I HGB). G ve H ise burada işlem yapmamışlardır. Z'nin K'yı geçerli bir şekilde temsil etmiş olması gerekir. K'nın Z tarafından temsil edilmesi ise onun adına işlem yapması ve temsil

yetkisine sahip olmasını gerektirir. Z, A ile K adına işlem yapmakta ise aleni-yet prensibi gereği (§164/I-2 BGB) bunun belgelenmesi gerekir. Ancak Z'nin temsil yetkisine dayalı olarak K adına işlem yaptığı hususu ise tartışmalıdır.

aa) Hukuki işlemle ilgili temsil yetkisi (=tam yetki, §166/II BGB). K tarafından Z'ye böyle bir yetkinin verildiğine dair bir ipucu bulunmamaktadır. Tam aksine aradaki anlaşmaya bakılırsa Z'nin temsile yetkisinin bulunmaması gerekir. G ve H'nin Z tarafından K adına yapılan alım işleminden haberdar olmasının da bir önemi bulunmamaktadır. Temsil yetkisinin verilmesi, bunun için temsil edilenin beyanı koşulunu arayan §167/I BGB hükmüne bağlı değildir. Hadiseyle ilgili bilgi sahibi olunması, olsa olsa zımni temsil ilişkisi için bir anlam ifade edebilir. Ne §§170-173 BGB hükümlerinde yer alan koşullar ne de §§5, 15/I, III ve 56 HGB hükümlerinde yer alan faraziyelerden biri bulunduğu için, olsa olsa zımni temsil ilişkisi veya görünüşte temsil yetkisi söz konusu olabilir.

bb) Zımni temsil yetkisi. Zımni temsil yetkisi zımni olarak verilen dış temsil yetkisine benzemektedir ve bunun neticesinde de anlaşma yapılabilmesi için gerekli ve geçerli temsil yetkisi için zemin oluşturmaktadır. Federal mahkemenin (BGH) yerleşik içtihatlarına göre temsil edilen bir kişi tarafından temsil edildiğini biliyor ve buna bilinçli olarak müsaade ediyorsa ve karşı taraf da doğruluk ve dürüstlük kuralları gereğince geçerli bir temsil yetkisi olduğunu düşünerek işlem yapıyorsa artık zımni temsil yetkisinin varlığı kabul edilmektedir⁴⁰. G ve H, Z'nin işlemlerinden haberdar olmadıkları için böyle bir zımni temsil ilişkisinin olduğu söylenemez.

cc) Görünüşte temsil yetkisi. Görünüşte temsil yetkisi, temsil edilenin kendisinin yetkisiz bir temsilci tarafından temsil edildiğini bilmediği ancak ortalama bir özen göstermesi halinde bunu öğrenebilecek ve önleyebilecek durumda olduğu ve hukuki işlemin karşı tarafınca bu durumun temsil edilen tarafından bilindiği ve rıza gösterildiği sonucuna varılması haklı ise söz konusu olur⁴¹. Gerçi öğretide kısmen görünüşte temsil yetkisinin söz konusu olduğu hallerde temsil edilenin sadece sözleşme görüşmeleri sırasında ortaya çıkan menfi zarardan doğan menfaatlerden sorumlu olması gerektiği görüşü savunulmaktadır, zira müspet zarardan doğan menfaatlerin özen yükümlülüğüne aykırı davranıştan değil, bilakis sadece temsil edilenin akit özgürlüğün-

⁴⁰ BGHZ 5, 111, 116 = NJW 1952, 657; BGH, NJW 2005, 2985 = NZM 2005, 716.

⁴¹ BGH, NJW 1981, 1727 (1728); NJW 1998, 1854 (1855).

den çıkarılması gerekir⁴². Ancak §§170-173 BGB hükümlerinden anlaşıldığı üzere medeni kanun da bu kadar dar bir akit serbestisi anlayışı içermemektedir. Görünüşte temsil yetkisini, etkisi itibarıyla daha ziyade hukuki işlemde doğan temsil yetkisi ile benzer kabul etmek gerekir⁴³. Ayrıca sözleşmenin tarafı olan kişi temsil yetkisinin bulunduğu inancıyla işlem yapmışsa korunabilir ve ihmali davranışlar sözleşmenin ortaya çıkmasına sebep olabilir.

Zımnî temsil yetkisinde olduğu gibi, görünüşte temsil yetkisi de işlemin karşı tarafının dürüstlük kuralları çerçevesinde, temsilci gibi davranan kişinin yetkili olduğunu kabul etmiş olmasını koşul olarak aramaktadır. Görünüşte temsil yetkisi doğal olarak işlemin karşı tarafının bu duruma sebebiyet veren olayları biliyor olmasını şart koşmaktadır. Z'nin K adına A ile yaptığı işlemler ilk ve tek kez yapıldığı için görünüşte temsil yetkisinin varlığı için aranan süre ve sıklık koşulları gerçekleşmediğinden görünüşte temsil yetkisinin sonuçları ile ilgili soru hakkında karar verilemeyecektir. Kaldı ki A bir kez bile K ve Z arasındaki buğday ve arpa alımı konusundaki görüşme ve anlaşmalarla ilgili olarak her hangi bir ifade kullanmamıştır. Dayanak olarak geriye sadece K tarafından A'nın 28.09.2001 tarihinde göndermiş olduğu teyit mektubuna itiraz etmemesi kalmaktadır. K'nın teyit mektubuna itirazının olmamasını ise A, Z'nin anlaşma yapmak için temsile yetkili kılındığı şeklinde anlamamalıdır.

b) K'nın Sessiz Kalması Suretiyle A İle K Arasında Anlaşma Tamamlanmış mıdır?

aa) §362/I HGB. K A'nın göndermiş olduğu teyit mektubunun ulaştığı sırada §§1, 105/II-1 HGB anlamında sicile kayıtlı bir tacirdir. Ayrıca tacirler hakkında geçerli kurallar onun hakkında da uygulanacaktır. A da tacir olmakla birlikte §362/I HGB gereğince bunun bir önemi bulunmamaktadır. A ile K arasında ticari bir ilişki de bulunmamaktadır. Son olarak K'nın §362/I-2 HGB anlamında başkaları için iş görmesi de söz konusu değildir.

bb) Teyit mektubuna karşı sessiz kalınması. K tarafından teyit mektubuna cevap verilmemesi suretiyle A ve K arasında bir satış sözleşmesinin oluştuğu söylenebilir. Örf ve adet hukuku açısından da önceden sürdürülen anlaşma görüşmeleri ile ilgili olarak gönderilen bir teyit mektubuna karşı sessiz kalınması aslında bu mektubun içeriğine rıza gösterildiği sonucunu doğurur. Anlaşmanın ve içeriğinin kesinleşmesi bu teyit mektubu ile gerçekleşmektedir.

⁴² Aynı yönde *Flume*, Allg. Teil d. Bürgerl. Rechts II, 4. Aufl. (1992), § 49, u. *Medicus*, BGB Allg. Teil, 9. Aufl. (2006), Rdnr. 971.

⁴³ BGHZ 86, 273 (275) = NJW 1983, 1308; *Palandt/Heinrichs* (o. Fußn. 1), § 172 Rdnr. 11.

K teyit mektubunun alıcısı olarak §14 BGB gereğince müteşebbis ve hatta ticaret siciline tescilli bir tacirdir. Bu durum bir ticari işletme işletiyor olması koşuluna da bağlı değildir. Ayrıca K hakkında tacirlere ilişkin kurallar da uygulama alanı bulmaktadır. A da zaten tüzel kişi tacirdir.

(1) *Ticari İlişki*. Gerçi burada sadece Z ve A arasında bir ticari ilişki söz konusudur. Federal mahkemenin kararlarına göre teyit mektubuna karşı sessiz kalınması suretiyle de bir sözleşme ortaya çıkabilir, bu olayda olduğu gibi bir yetkisiz temsilci tarafından sözleşme görüşmeleri yürütülmüş olsa bile⁴⁴. Gerçi A'nın gönderdiği yazı "siparişin teyidi" başlığını taşımaktadır. Gerçek bir siparişin teyidi kesinlikle bir sözleşmenin ilk kez ortaya çıkmasını sağlar ve bir kabul içerir. Bunu nitelendirmek ise ancak somut olaya göre yapılır ve tarafların nitelendirmesi bağlayıcı değildir. Yanlış niteleme bir zarar doğurmaz. Önemli olan gönderilen yazının içerik itibarıyla sözleşmeyi ilk kez mi meydana getirdiği yoksa önceki bir sözleşmeye atıf mı yaptığıdır. Burada son durum söz konusudur, zira A, K ile tamamlanmış sözleşmeye referans yapmaktadır.

(2) *A'nın korunabilirliği*. A korumadan yararlanmalıdır, çünkü gönderenin korunmasını engelleyen durumlardan her hangi bir tanesi söz konusu değildir.

(3) *Alıcı tarafından derhal yapılmış bir itirazın bulunmaması*. K, A'nın göndermiş olduğu teyit mektubuna itiraz etmemiştir. Gerçi G'nin mektubu alır almaz telefonla buna yönelik itiraz ettiği hususu tartışmalıdır. K buna yönelik kendisine düşen⁴⁵ ispat yükümlülüğünü yerine getirmemiştir. K tarafından H'nin şahitliğine başvurulmuş olsa da, §§447vd. ZPO (Medeni Usul Kanunu) hükümlerinde yer alan koşullar gerçekleşmediğinden mahkeme bunu kabul etmemelidir. K'nın bu iddiası ne A tarafından kabul edilmiş ne de bunun doğruluğu konusunda bir olasılık belirlemiştir⁴⁶. Mevcut durumdan anlaşıldığı kadarıyla, A tarafından 15.10.2001 tarihinde gönderilen teyit mektubu, 28.09.2001 tarihli mektuptan farklı olarak, Z'nin adresine gönderilmiş olması sebebiyle bir hüküm ve sonuç doğurmayacaktır. Bu daha çok Z'nin şahsında hüküm ve sonuç doğuracaktır.

c) Ara Sonuç

A ile K arasında, itiraz edilmemiş olan 28.09.2001 tarihli teyit mektubu sebebiyle 20.000 Euro karşılığı 100 ton buğday satışı sözleşmesi geçerli ola-

⁴⁴ BGHZ 7, 187 (189) = NJW 1952, 1369; BGH, NJW 1990, 386.

⁴⁵ BGHZ 7, 187 (189) = NJW 1952, 1369; BGH, NJW 1990, 386.

⁴⁶ Vgl. insoweit BGH, NJW 1997, 3230; NJW 1998, 814.

Yrd. Doç. Dr. Hayrettin ÇAĞLAR

rak doğmuştur. Bu sebeple A K'dan §433/II BGB ve §124/I HGB hükümlerine göre 20.000 Euro'yu ödemesini isteyebilir. Şirket bu miktarı ödemekle yükümlüdür.

2. G'nin Şahsi Sorumluluğu (§ 128 HGB)

G, Kollektif şirketin sınırsız sorumlu ortağı olarak şirketin borçlarından şahsen ve müteselsil olarak §128 HGB gereğince sorumludur.

A, bu sebeple G tarafından 20.000 Euro borcun ödenmesini talep edebilir.